

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Абдураҳимов Бахтиёр Абдураҳимович дар мавзуи «Таъсирпазирии мутақобилаи адабиёти навини тоҷик ва матбуот дар оғози асри XX» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисосҳои 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ва 10.01.10 – Рӯзноманигорӣ

Агар то ба имрӯз таърихи адабиёти навин ва баррасии матбуоти нахустини тоҷикӣ бештар ба таври ҷудогона таҳқиқ мегардид, дар ин рисола аввалин бор замина ва сатҳи ҳамbastагии ин ду падидай ҳувиятсоз дар партави таҳлили равобити мутақобил тавсиф шудааст. Диссертант бо як нигоҳи жарф иртибототи адабиёт ва рӯзноманигориро, ки ба таъбири дигар, ду шоҳаи ҳамдигарро тақвиятбахш дар фазои маънавии ҷомеаанд, бо вусъати ачиб ва дақиқнigarӣ ба риштаи таҳлил кашидааст.

Саҳми ин рисола на танҳо дар шарҳи муносибатҳои дучонибаи адабиёт ва матбуот, ҳамчунин дар бозсозии чехраи маънавии замони оғози садаи бистум арзёбӣ мешавад. Накши муҳимми нашрияҳо дар боло бурдани завқи зебоишиносии мардум, ташаккули ҳисси хонандагӣ ва тарғиби ғояҳои маърифатпарварӣ дар қисматҳои гуногуни рисола ба таври муассир инъикос ёфтааст. Он чи дар ин кори илмӣ барҷастагӣ дорад, омӯзиши тағйироти жанрӣ ва забонӣ тавассути мисолҳои мушаҳҳас ва бо дарназардошти муҳити иҷтимоӣ ва таърихист, ки хонандаро ба дунёи асарҳои он давра мекашонад. Мавқеи адибони маъруф ва шогирдони онҳо дар рушди ҳамзамонии жанрҳои наср ва назм дар матбуот, ҳамчунин, таъсири забони рӯзноманигорӣ ба

таҳаввули навишторҳои адабӣ, дар пажӯҳиши Абдураҳимов Б. А. бо баёни бадеӣ ва хулосаҳои амиқ мавриди баррасӣ қарор гирифтаанд.

Мавзуи пажӯҳиш бо шиносномаи ихтисоси илмӣ комилан мувоғиқ буда, ҳам ба соҳаи адабиётшиносӣ ва ҳам ба соҳаи рӯзноманигорӣ хидмат мекунад. Мувозинати илмӣ, забони шево ва такя ба сарчашмаҳои боэътиҷод ба рисола ҷанбаи илмии устувор баҳшидаанд.

Дар радифи дастовардҳои илмии бадастомада, аз нигоҳи мо, баъзе камбуду нуқсонҳо низ дар автoreferat ҷой доранд, ки ислоҳи онҳо арзиши илмиро боз ҳам боло хоҳад бурд. Аз ҷумла:

1. Бо ин ки муаллиф дар баррасии таъсири мутақобилаи жанрҳои адабӣ ва матбуот муваффақ шудааст, масъалаи қабули ин падидаҳо аз сӯйи хонандаи замон ва таъсири воқеии онҳо ба зеҳн ва завқи чомеа таҳлили мустақим наёфтааст. Агар ин масъала дар сатҳи психологияи хонанда низ баррасӣ мешуд, беҳтар мешуд.

2. Дар автoreferat бештар ба адибони мард ишора рафтааст ва масъалаи эҳтимолии иштироки занон дар навиштани асарҳои бадеӣ ё мақолоти рӯзноманигорӣ дар нашрияҳои нахустини тоҷикӣ нисбатан канор мондааст.

Аммо, бояд қайд кард, ки вучуди камбудҳои зикршуда ба ҳеч ваҷҳ бар тамомат ва камоли кори унвонҷӯ ҳадша ва таъсири манғӣ ворид намесозанд; муаллифи кор метавонад онҳоро баъдан, зимни омода соҳтани монографияи илмии хеш бартараф бисозад.

Дар шиносой бо автoreferati таҳқиқоти диссертационии Абдураҳимов Баҳтиёр Абдураҳимович метавон зикр кард, ки кори

унвончӯйи мазкур бо дарназардошти саҳми назариявӣ, арзиши амалий ва ҷанбаҳои актуалий, баанҷомрасида буда, муаллифи он барои гирифтани дараҷаи доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисосҳои 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ва 10.01.10 – Рӯзноманигорӣ сазовор мебошад.

Муқарриз:

Доктори илмҳои филологӣ, профессор,

мунидири кафедраи забон ва адабиёти тоҷики

Донишгоҳи давлатии Данғара:

Сана: 10.09.2025

Сайдчаъфаров О.Ш.

Маълумот барои тамос:

Суроғ: 735320, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

вил., Ҳатлон, ноҳ. Данғара, кӯч. Марказӣ

Тел: (+992) 909093184

E-mail: Ozod_060374@mail.ru

Имзои Сайдчаъфаров О.Ш.-ро тасдиқ менамоям:

Сардори шуъбаи кадрҳо ва корҳои маҳсуси

Донишгоҳи давлатии Данғара:

Тоирзода С.Т.

Маълумот барои тамос:

Суроғ: 735320, Ҷумҳурии Тоҷикистон,

вил., Ҳатлон, ноҳ. Данғара, куч. Марказӣ, 25

Тел: (+992) 8331222806; 905773310

E-mail: dddangara_2013@mail.ru;

avliyoqulov97@mail.ru

Сана: .11.09.2025